

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívüli
olcsó áron közli a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSEG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.

a Gedeon és Társa nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és Hesz Jenő fűszerkereskedésében Groszmann J. antiquar-fizetésében kaphatók

Igéreték az iparosoknak.

Elfogadta a képviselőház többsége a kereskedelmi tárca költségvetését is, elfogadja a többit is sorjában és semmit sem változtat a dolgok folyásán a találó elevenre ható bírálat, melyet nem kísér a számára nézve nagy szabadelvű párt tetszése. Ez a tetszés, a mennyi csak rendelkezésre áll belőle, elfogy és fölhasználódik arra, hogy helyesléssel kísértessenek a kormánypártiak beszédei, a szakminisztereké, az előadóké és a numerosoké, a kik szeretik magukat észrevétni.

És sikerül nekik ez a nemes törekvés. Észreveszik őket. Az ellenzék észreveszi, hogy a szürke kis mamelukok betanulnak néhány számadatot és egy pár közhelyet — rosszul, a szabadelvű párt pedig, minden valószínűség szerint, szintén észreveszi ezt, de azért a fölhasználásaikat lelkes éljenzésekkel fizeti meg, a mint tette a kereskedelmi tárca fölött folyt vitában egy kis névtelen és a névtelenségre teljesen méltó urnak beszédére, a ki az együgyűségek egész sorozatát szavalta el a gyáriparról, a háziiparról, melynek számára villamos hajtóerőt követel és a kézműiparról, melyet egyszerűen kivégezett, mondván, hogy például megszűnt létezni a takácsipar, ma már az Alföldön nincsenek is takácsok (magában Bács-Bodrogvármegyében több van ötszáznál), mert ezt az ipart megölte a modern kultúra. És senki, senki nem magyarázta meg ennek az urnak, hogy a kézi szövést még a legerősebb iparállamokban is eredményesen fölhasználják és hogy azt nálunk nem a kultúra öli meg, hanem a közös vámterület.

No de az efféle naivitás mulattatja a tisztelt Házat, vagy rá sem figyel. Hiszen a többség egyáltalán nem veszi komolyan a kereskedelmi tárca ügyeit. Mutatja ezt az előadó viselkedése, a ki egyszerűen elő sem adta a tárca költségvetését, hanem utólagosan akart volna olcsó módon kötekedni az ellenzéki szónokokkal, ha az ellenzék meg nem akadályozza ebben egy szinte szokatlan és csak a Pulszky Agost viselkedése által indokolt visszautasítással, melyet valószínűleg megjegyeznek a szabadelvű párt előadó alakjai tanulság gyanánt.

Maga a szakminiszter is szólott aztán a tárcájáról és annak költségvetéséről és általános rokonszenv fogadta több

olyan ígéretét, melylyel, ha úgy történik, az iparosok által évek hosszú sora óta hangoztatott igények váltatnak be, remélhetőleg azon elvek irányadása mellett is, melyeket az iparosok annyiszor kifejtettek és megokoltak.

Három ígéretet tett különösen és kifejezetten a szakminiszter, melyekről sok, sok szó volt évek óta, főleg az ipartestületek országos gyűlésein, melyek azonban nem meritik ki a jogosult követeléseket, csak kisebb részben és a melyeket e szerint csupán részletfizetésül fogadhat az iparosság az egész kötelezettség törlesztésére.

Kilátásba helyezte Dániel Ernő az ipari szövetkezetek szervezésére irányuló akciónak gyors megoldását, körülbelül azon az alapon, a mint azt épp e napokban kérelmezte a hazai ipartestületek központi bizottsága egy terjedelmes emlékiratával. Azon az alapon, hogy központi intézményt fog létesíteni az ipari szövetkezetek szervezésére, melyek között nagy súlyt kell helyezni a termelő és a közös elárúsítási szövetkezetekre, mint a melyek leginkább képesek előmozdítani a szövetkezett kisiparosok versenyképességét.

Hogy erre az akcióra kevés lesz az 1897-ik költségvetésben a szövetkezetek támogatása czimén előirányzott hatvanezer forint, az természetes. De a mig egyfelől jelentékeny haladás ez a mult évi huszezer forintos előirányzathoz képest, másfelől éppen a központi intézet létesítése lehetővé teszi azt, hogy az állam eszközeitől ne maguk a szövetkezeti tőkék állítsanak elő, hanem az arra alkalmas támogatás és segítség, hogy az ipari szövetkezetek olcsó tőkékkel dolgozhassanak.

Félrendszabálynak készül a miniszter nyilatkozatából ítélve a *fegyenczipar* versenyének elhárítása. Szürke elméletnek látszik az az ígéret, melyet már rég, rég hallunk, hogy az igazságügy-miniszter ezentul különösen gazdasági munkákra akarja felhasználni a fegyenczeket. Ez megint csak a jövő zenéje, mert ehhez a fegyintézetek megfelelő elhelyezése és közvetlen földterületekkel való kiegészítése kívántatik, holott a zárt börtönudvarokban és műhelyekben is azonnal meg lehetne akadályozni a kisiparnak okozott erkölestelen versenyt, ha a fegyenczeket a külföldről és kivált Ausztriából behozott félkészítmények előállítására alkalmazzák, a mely cikkek-

nek olcsó készítése által még inkább használni lehetne az azokat tovább földolgozó iparnak.

Harmadik ígérete a miniszternek az, hogy foglalkozik az *ipartestületek* hatáskörének kibővítésével, a mi együtt fog megoldatni az ipartestületek által az ipartörvény revíziója érdekében megindított mozgalommal. Ez az első eset, hogy a szakminiszter végre komolyan kilátásba helyezi az 1884. évi 17-ik törvényezikk revízióját, melyet most már több, mint tizenkét esztendőnek sok keserű tapasztalása tesz kívánatossá és sürgőssé.

Sürgős ez a dolog a legnagyobb mértékben és azért örül a kijelentésnek az iparosság, melynek már kötetekre menő sérelmei, panaszai, halmozódtak össze a most érvényben lévő ipartörvény ellen. Hanem aztán úgy ne tegyenek a revízióval, hogy azt is a miniszteriumnak bölcssei csinálják meg külföldi és kivált osztrák példára; nem törődven első sorban az érdekelték igényeivel, érveivel és óhajtaival, nem törődven éppen azoknak véleményével, a kik legalaposabban tudják: miben állanak a módosítandó törvény fogyatkozásai.

Ha már átalakítják most az ipartörvényt, legyen a revízió gyökeres és legyen szabadelvű. Első vonalban pedig kezdődjen a szabadelvűség ott, hogy ne gyártsanak másutt törvényjavaslatot, hanem hallgassák meg eleve a revízió minden részéről maguknak az iparosoknak legszélesebb köreit. És előre hallgassák meg ezeket a köröket és a hivatott testületeket, ne akkor, mikor már egy rossz és tökéletlen javaslat mellett kardoskodnak az elfogult szerzők, a kik rendszerint szerelmesek a művökbe és makacsul ragaszkodnak a tévedéseikhez.

Ilyen fönntartással az iparosok kétségtelenül szívesen vesznek tudomást a készülő reformokról és csak azt kívánják, hogy a készülődés ne tartson sokáig, mert ők már nem várhatnak tovább, az ő helyzetük már régesrég tarthatatlan.

A mozgósítás réme.

Mióta a Földközi tenger szép szigetén öli egymást keresztény és mohamedán, mióta a görög király és a nagy hatalmak seregei megszállták Krétát, általános nálunk az a kérdés, hogy ebbe az európai nagy koncertbe, a mit

ágyukkal akarnak odalent furulyázni, beleszóla Ausztria-Magyarország azzal, hogy mozgósít és meglepi haderejével a Balkánt?

A közönség minden rétegét érdekli ez a kérdés, a családapát, a ki tartalékos katona, épp úgy, mint a politikust, a ki újabb százmilliók kölcsönöktől retteg. A kereskedő fél, mert üzlete, forgalma meglappad, a termelőnek áremelkedésben jövedelmeznie, de mi haszna, ha elviszik a munkaerőt. A bürziánert pedig már is a hideg rázza s háboru esetén néhány „bankház” becsukja a boltot.

Hogy mozgósít-e a monarchia, az természetesen olyan kérdés, hogy arra nincs ember, a ki válaszolni tudjon, mert minden az eseményektől függ. Ma még senki sem tud semmit, hanem mindenki csak kombinál.

Azonban ennek is vannak batárai s ezek között mozogva, elfogulatlan s a helyzetet ismerő szemlélő mégis csak többet mondhat, mint a ki tisztán újságokból szedi az ítéleteit.

A közönség megnyugtatóására azt el lehet mondani, hogy a míg csak Kréta körül folyik a harc, a monarchia nem veti bele fegyvereit az eseményeknek ott ingadozó mérlegébe. Hogy utóvégre Kréta kié lesz, az is közömbös nekünk. Legfeljebb Görögországa lesz, a mi azonban nem föltétlenül valószínű. Inkább hihető, hogy autonómiát kap valamely európai állam olyforma fennhatósága alatt, mint a milyenben mi Boszniával és Herzegovinával vagyunk. Lehet, hogy a háttérben bujkáló angol csinál magának belőle egy második Cyprust. Ez esetekből akármelyik legyen is bevégezett tény, ismételjük, hogy nem érinti ez a mi monarchiánkat, a melynek tudvalevőleg politikája már évtizedek óta sohasem volt hódítási irányzatú és Bosznia okkupációja óta semmiféle meggondolatlan kalandba nem bocsátkozott. Nem is volna értelme. Elég már, hogy tizenöt nyelven beszélnek a monarchiában a népek, semmi

szükség nincs rá, hogy egy tizenhatodikat is hozzáfoltozzanak.

Más azonban az eset, ha a harcztér színhelyét Kréta elől átteszti a Balkánba a török az által, hogy megtámadja Thessaloniában a görög határt. A ki a Balkán e vidéki viszonyaival ismerős, tudja, mit jelent ez: Macedóniának, Albániának, Novibazárnak lángborulását.

Ha a Balkán ezen részén végigfut a fegyverre kelés mozgalma, kétségkívül résen kell lenni Ausztria-Magyarországnak, hogy az annektált két országban a rendet fenntartsa s visszautasíthasson olyan ultra-serb vágyakat, a milyeneket Szerbia vagy Montenegró már régtől fogva álmodozik. A Veliki Srbia, a Dusan császár ötszáz év előtt elpusztult birodalmának helyreállítási vágyai nem újak. Ilyen zavarok esetén a megszállott tartományok helyőrsége kevés az akcióra, illetve annak elég dolga volna otthon, a maga helyén.

Ezenfelül nekünk egy teljes hegyi brigádunk van kint Novibazárban, a mely tényleg török terület s ez a kétezer ember a berlini szerződés azon pontja értelmében lakik ott, hogy Ausztria-Magyarországnak a megszállott tartományokból kivezető kereskedelmi utak biztosítása végett megengedtetik Novibazárban táborozó csapatokat (lagernde Truppen) tartani három helyen. Ez a három hely Plevlje, Priepolje és Priboj. Mindenütt egyforma erősségű török katonaság van, azonfelül ott már az a surbankó gyerek is fegyverképes, a ki nálunk még iskolába jár. E helyeken is föltétlenül kevés volna a mostani erő — vagyis, ha a krétai tűz lángja átcsapna a kontinensre, Ausztria-Magyarország alig kerülhetné el a részleges mozgósítást.

Ha ez a nem várt eset beüt, akkor megyünk. Megy először a zágrábi és a temesvári hadtest, azután a többi. De ugylátszik, nem üt be s abból, hogy némi mozgóidás

látszik, nem kell azt hinni, hogy mert az üzletvezetőség ilyen meg olyan parancsot kapott katonai vonatok készentartására, hát most már azonnal megindul a nagy háboru. Olyan dolgok ezek, amik mindjárt megtörténnek, ha az európai politikába valamely félével rezdül és hogy így történik, az inkább a megnyugvás érzését keltheti föl bennünk, mint a kétségbeesését. Hogy félni jobb, mint megijedni, az régi dolog. És jobb elkészültnek lenni, mint készületlennek. Ami eddig történt, nem más, mint a készenlétbe helyezkedés, ami a jelen helyzetben okszerű és indokolt s voltaképpen akkor kellene kétségbe esni a véderő állapota fölött, ha e készülődéseket meg nem tette volna. Mert hiszen azért véderő, hogy készen legyen, és azért kerül évente kétszáz millióba, hogy rendben legyen az utolsó szögig. Mindebből azonban arra következtetni, hogy most már azonnal mozgósítunk és megyünk verekedni olyan dolgokért, amikhez semmiféle érdek sem köt, legalább is nagy túlzás és az eddigi jelenségekből mindjárt a háborut bizonyítani ez időszerint még csak rémitgetésszámba mehet . . .

Kórházak réme.

(Naplopó a humanismus kenyere.)

Kivülről tekintve, ijesztően meredeznek a beteg ember szeméi előtt a kórház falai, pedig e falakon belül az emberszeretet lobogó tüzeit istápolják. Ezek a szomorú épületek, melyekben a beteg páriák vándorló ezrei nyöszörögnek, a humanismus templomai.

De a társadalom számkivetettjei nem kimélik a humanismus templomát, betörnek oda is, hogy elrabolják a helyet az igazi betegetől, kik rászorultak a humanismus istápolására.

Bizony alig hihetné el az ember, hogy kerül olyan is, a ki az egész életét a kórházakban tölti el s csupán azért távozik el az egyikből, hogy eljuthasson a másikig. Ott felvéteti magát újra.

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Hazafias vers.

(Rossz kedvű poéta a lap szerkesztőjének.)

„Hazafias verset” kér a szerkesztő ur! . . .
Honfírzés legyen a folyton zengő hur;
Dallamát a többi mintegy csak kísérje,
Mint a dicséretet az orgona mélye.

Igy értettem a szót. Ugy-e, jól érttem?
Hát — zengjen a többi dalnok ur helyettem.
Bevallom ön előtt: ah, én nem találok
Szivemben hazáért fellobogó lángot.

Lássá, én egy roppant fagy-világban élek;
Abba, nem kimenni, kinézni is félek;
S ha tanyám kis méce benn nem világolna,
A lobogó lángról sejtelmem sem volna.

Látok ablakomból egy befagyott tengert,
Roppant jéghegyeket, de sehol egy embert.
Sőt, úgy jó, ha látnék, az csak azért volna,
Hogy kis melegemet tőlem elrabolja.

Mégha körülöttem nagy erdő terület,
Egy nagy gondolatra szivem fölhevülne:
Hátha meggyujtanám, hogy ama jéghegyek,
Olvadóba jövének, felhőkbe tűnjenek;

És nagy dördülettel omlanék egy zápor,
Uj életet keltve a föld szenny porából;
Megtenném, ha talán forgácsa is lennék,
A tűz oszlopával villámokba mennék.

Oh, de hova lett a tűznek ősanaga?
Hova lett a gyújtás gondolata maga?
Mikor egész világ van megmerevedve,
S a ki él, csak jéggé válni van még kedve.

Dr. Nagy Mór.

Diadal.

— Irta: Lányi Ernőné. —

Az ügyvéd ur dolgozószobájában íróasztala
fölé hajolva ir. Az ajtó halkán nyílik ki s
egy gyermekdedvönású női arc mosolyogva
kukkant be rajta.

Egy pillanatig megáll és vár, de mikor az
a redős homlok még mélyebben hajlik az
asztal fölé, zajtalan léptekkel a háta mögé
oson s vála fölött az írásba tekint, aztán
egy gyors mozdulattal állánál fógva maga
felé fordítja.

— Nos észre sem veszi az embert?

— Ejnye Klárikám, be szeles vagy, most
idefröcscenttetted a téntát.

— Ugyan baj is az, van ott még elég,
hiszen minden írásod úgy tele van csöppög-
tetve, hogy a szegény írkokok alig tudják
kihalászni a szavak értelmét.

Az ügyvéd nagynehezen kiszabadította fejét
a fogságból s a toll újra perczegeve futott
végig a papiroson.

— Na, ne irj most, mikor nálad vagyok
és fejét hízelve hajtotta vállára.

— De látod, nem is kellene, hogy itt légy,
jöhetnek a klienseim és milyen furcsán venné
ki magát: a feleség az ügyvédi irodában!

— Talán valami érdekes vendéget vársz,

talán újra azt a gyászruhás hölgyet?! Mit
keresett nálad az az asszony?

— Melyik asszony?

— Na csak ne tettesd magad, mintha nem
tudnád! Az a halvány barna asszony, arcán
gyászfátyollal, melyet olyan ideálisan burkolt
a nyaka köré, a fejét meg a vállára eresztette
— így ni — mint egy pipes csibe.
Mit kerestett nálad?

— Furcsa kérdés, hát az igazságát ke-
resi, férje hagyatékát megtámadta a rokonság.

— És éppen téged kellett, hogy válaszszon!

— Van itt elég öreg ügyvéd, miért jött
éppen hozzád? Nem szenvedhetem az ily
érdekes özvegyeket!

— Oh te kis féltékeny!

— Hát te, mondd csak, te nem vagy fél-
tékeny azokra a gavallérokra, a kik a bálban
meg a jégen körülvesznek, aztán meg bál-
királynőnek meg jégtündérnek neveznek?
(Addig mesterkedett, míg helyet szorított
maganak a széken s föltérdeelve, kérdőleg
nézett férje szeméibe.)

— Nem!

— Csöppet sem?

— Csöppet sem.

— De én azt akarom, hogy féltékeny légy,
hogy nyugtalanítsanak az udvarlók, hogy . . .

— Jó, szakítá félbe az ügyvéd kissé ide-
gesen — megigérem, hogy féltékeny leszek,
ha ez neked örömet okoz — de most menj
kérek, meg kell ezt a föllebbezést írnom.

Az asszonyka neheztelve ment az ajtó
felé, egy pillanatig megállt s óvatosan te-
kintett vissza. De óh! férje már írásba
mélyedve hajolt az asztal fölé. Haragosan
csapta be az ajtót s bezárkózott hálószobájába.

Ez a csalásnak ma már nem szokatlan módja. Sokan üzik már, ugyannyira, hogy a belügyminiszter is figyelmessé lett rájuk.

Erős, egészséges ember valamennyi, a kik a koldulás, csavargás helyett az élet keresztülblicchezésének e nemét választották.

Annyi bizonyos, hogy a kórházban hasonlíthatatlanul jobb dolguk van, mint a rendőrségi börtönökben vagy a fegyházban. Jobb itt az ellátás, több a szabadság, no meg a társaság is válogatottabb. Ezen kívül bir azzal a kedvezményvel, hogy önként választott börtönét akkor hagyhatja el, a mikor neki tetszik.

Ilyen alak a Csuka Péter, sikatori naplopó is. Erős munkára termett ember. Szabálytalan hatszögletű fejét bozontos haj fűdi, homloka lapos, a mi ravaszagra, rossz indulatra vall. Bozontos szemöldöke összenőtt, mi szinte visszataszítóvá teszi az arcát. Szemei aprók és sárgás fényben ragyognak. Ha rátekinthet valakire, azt hinnék, hogy azonnal felfalja. A rossz benyomást némileg enyhíti tömött bajusza és gondosan ápolt kórszakáll.

Mikor az orvos beszél hozzá, olyan vékony, nyöszörgő hangon felel, mintha mellbeteg volna.

— No, hogy érzi magát?

— Kicsit jobban — nyöszörgő keservesen.

Mikor az orvos tovább megy a másik beteghez, fölkel és roskadozó léptekkel méregeti végig a hosszú termet. Azt hinné az ember, hogy menten összeroskad.

Változatlanul beteg, de mindig kicsit jobban érzi magát. Az ápolónőnek panaszkodik, hogy ilyen gyöngye, olyan gyöngye, itt fáj, ott fáj, mindenütt fáj.

Kitűnő simulans.

De, a mi az étvágyat illeti, az van szépen. Több, mint féltuczat kiéhezett farkasnak. Mindig enne. A többi beteg maradékételét is felfalja.

— És mégse tud erőre kapni — sopánkodik az ápolónő. Ötven beteg is meggyógyult már, mióta ez itt van s ez az egy még egyre beteg.

Mindenféle orvosságot iszik, legyen az édes vagy keserű. Megissza a másét is és kutyabaja tőle.

— Megpróbálom mindegyikkel gyógyítani magam — mentegetőzik a többiek előtt. Hátha használ valamelyik . . .

Valószínű, hogy a szeszes italt pótolja ilyen. A dohányzás tiltva lévén, kénytelen a bagózás élvezetének hódolni. Ez pénzbe nem kerül, hiszen a bagó úgy pottyan a földre, mint a manna.

Órák hosszat elbeszélget a betegekkel. Leül az ágy szélére, s elpanaszolja az ő buját-baját. Hazudik, mint a diplomata.

— Tíz év előtt — nyöszörgő — még jó sorsban voltam, úgy éltem a magam kenyerén, mint a kiskirály. Volt házam, földem, jószágom, takaros feleségem, meg két apró porontyom. És most semmim sincsen, csak a nyomorúság és a betegség . . .

Olyan megindítóan adja elő ezt, hogy a hallgató szinte meghatottságot érez. És hogyan fűszerezi előadását, milyen szépen lefesti apai szívének végtelen fájdalmát, mikor a két kis porontyát elragadta a halál, s hogy adja a dühöngő férjet, mikor elmondja, mint csalta meg a felesége és hűtlenül elhagyta . . .

Házát a tűz pusztította, természet pedig a jég verte el . . . Végrehajtás, árverés és végül a koldusbot a hatásos pointje a cifra hazugságnak.

Mert ám ez mind hazugság. Világél tében mindig csavargó volt, nem dolgozott soha. Tíz esztendőtt hevert el már a humanizmus jóvoltából. Szépen kitalálta Csuka Péter, hogy miként élhessen akkor is, ha nem maradt rá ősi név és ősi birtok.

De most vége lett a gondtalan életnek. A belügyminiszter rájött a turpisságra, s leiratban figyelmessé tette a hatóságokat Csuka Péter uramra. Hiába minden könyörgés, nem veszik fel többé a kórházakban.

— Hát van lelke a kormánynak, hogy a szegény ember kezébe nyomja a koldusbotot — pattan föl a naplopó.

— Nem kell éppen koldulni, m'het . . .

— Ugy? Vág a sz. ba Csuka Péter. Menjek lopni, ugy-e?

És a csavargó dühösen csapta be a kórház ajtaját, s olyasmit gondolt magában, hogy bizony kár volt ezért becsületes embernek maradni tíz esztendeig. Mi érte a hála? Lopni kell menni . . .

Savoyard.

A kritikusok.

A helyi sajtót előkelő férfaink közül szelíleg nagyon kevesen támogatják. Hanem bíráló, ítélő, jobban mondva elítélő, az akad közöttük száz számra.

A kritika azonban nem úgy történik, hogy a mit mi megírunk, annak tárgyilagos ellenbírálattal írják vagy beküldenék — pedig bizony minden nézet előtt tárva-nyitva állnak hasábjaink; — hanem úgy szűr alatt, suttymban, de annál nagyobb hangon törnek ki ellenünk is. Éppen azok, a kiknek semmit sem köszönhetünk, a kiktől semmi jót nem várhatunk, de a kiknek elég öblös a hangjuk arra, hogy minden alap nélkül lármázva, a könnyen hívőket tévedésbe ejtsék.

Ha úgy valaki ezeknek a Suttymbanky Dáriusoknak beszélgetését, sokszor henczegeit — akár a kaszinóban fekete kávé mellett, akár másutt — följegyezne s közreadná, bizony sok érdekes dolog sülné ki. Többek között az, hogy az elbeszélő eltagadná, a mit mondott, legyen azért felelős a t. szerkesztőség . . .

Hányszor hallottuk már, hogy azt meg ezt meg kellene írni a „Szabadság“-ba. Ugyanannyiszor kértük az illetőket, írják meg, még a sajtóbíró előtt is magunkra vállaljuk a felelősséget. Nem tették. Hja! A legnagyobb hangu urak úgy irtóznak a betűtől, mint az ördög a tömjénfüsttől.

Hányszor volt már arra eset, hogy ezeknek az uraknak a biztatására „beugrottunk“ valami kemény cikk megírásába s azután mikor baj lett belőle, éppen azok, a kik „beugrattak“ bennünket, fordítottak hátat nekünk s megtagadtak velünk minden szolidaritást. Ezek azok a jó urak, a kik más által akarják kikapartatni a maguk számára a sült gesztenyét.

No, de hát ez mindegy. Nem ezeknek a kétszínű uraknak véleménye a döntő. Nem

„Megigérem, hogy féltékeny leszek, ha ez neked örömet okoz, de most hagyj magamra, meg kell írnom ezt a fölébbezést!“ ismételte haraggal.

És még utánam sem nézett! Ez már mégis türhetetlen, ez a vérlázító közönyösség, ez büntetést érdemel!

És mindig így tesz, monologizált tovább az asszony. Bohókás enyelgéseimet komoly fűszeggel fogadja, mint a ki az ily gyerek ségeken felül áll, szeszélyeskedéseimet nem akarja észrevenni. Felkészülünk a színházba, a kocsi eléáll, ekkor! kijelentem, hogy nincs kedvem menni. És ő? (Előzékeny hangot utánozva:) Jól van kedvesem, igen jól van, a mint tetszik édesem és homlokod csókolva, dolgozószobájába megy. (Sóhajtván.) Milyen bájos jelmezeket készítettél, hogy meghódítsam. Mosolyogva: Nos, meg van ön velem elégedve, csinosnak talál? Ó, egykedvű hangon: Oh nagyon csinos, a maga izlése kifogástalan. És a multkor, igéző pongyolában állottam a széke mögé, kezem gyöngén a vállán nyugtatva. A ruha halvány rózsaszíne lecszebb összhangzatban volt az arczom rózsáival, a sötét bársony galléron hajam csak alig feltűződéve aranyosan fénylett. Parancsol valamit? ugrott fel előzékenyen. Én hajamat igazgatva mosolyogtam, a pongyola bő csipkeujjai visszahullottak karjaimról. Tudtam, hogy így nagyon csinosan nézek ki, mert előbb megpróbáltam az állótűkör előtt. Azt hittem, hogy elragadtatásában lábaimhoz omlik, vagy legalább is össze-vissza csókol és mit tett ő? (Komikus elkeseredettséggel.) Azt kérdezte, csengessen-e a szobaleánynak, hogy a hajam rendbeszedje. (Klárka bánatosan hajtott

fejét tenyerébe.) Pedig ez nem valódi közöny, mondá mélázva, mert többször rajta kaptam, a mint tekintetét önfelelt gyönyörködéssel rajtam felejtette, de alig találkozott tekintetünk, megint a komoly, nyakig begombolkozott jogász állt előttem. De hát miért nagyképződik, miért fél elárulni szerelmét? Két hét telt el e magánbeszéd óta.

Az ügyvéd szokatlan változást észlelt feleségén. Mintha kicsérélték volna, a gyerekes enyelgések, tréfás duzzogásokkal teljesen felhagyott. Csöndesen ült az ablaknál himzésekkel vagy könyvvel kezében. Szeszély, gondolta a férj. De a szeszély kezdett állandó lenni s mind feltűnőbb jelenséggé válni. Ott ült ölbe tett kezekkel, távolba vesző tekintettel, csak ha megszólította, akkor rezzent föl álmodozásából és ha véletlenül nyitott be a szobába, mindig az ablaktól ugrott félre, s zavartan fordult másfelé.

Unatkozik, gondolta a férfi.

— Van kedve ma a bálba jönni? kérdé.

— Nem, nincs kedvem csupa unalmas emberekkel jönni össze az ember, nem lehet őket kikerülni.

— Ott lesznek Kövesdiék is.

— Jaj, ne is emlegesse, olyan unalmas asszony! mindig fiacskájáról beszél, a ki ugyan már 20 éves és haszontalan naplopó, hanem azért én türelmesen végig hallgatom szellemes csevegéseit.

— Aztán Déryék.

— Az meg mindig férjét ócsárolja.

— Máriássyék, Péterfiék . . .

Az asszony kezével int, hogy már elég.

— Balassy Géza . . .

— Hogyan, kérdé az asszony felvillanó tekintettel, ő is ott lesz a genialis író, azokkal a nagy, méla szemekkel?

— Igen, ő is ott lesz, nem is tudtam, hogy olyan nagy barátja a méla tekinteteknek.

Pár percnyi szünet után.

— Nem gondolja — kérdé a nő, — hogy itthon mégis csak nagyon unalmas hallgatni az óra ketyegését, a theaüst zugását, s az ön egyhangu feleleteit? Mégis csak elmegyek a bálba.

A bálban ragyogó jókedvvel mulatott, szünet nélkül táncolt, de legtöbbit Balassa Gézával.

Hazamenet fel-felsőhajott s fejét ábrándosan hajtotta a kocsi párnájára.

— Nos, nem bánta meg, hogy eljöttünk? — kérdé férje.

— Oh nem!

— Jól érzi magát?

— Igen nagyon boldog vagyok.

Éppen hazaérkeztek s a férj a holdvilágnál látta, hogy felesége kebléből kis fehér lapot vesz ki s ajkához emel.

Fölértek a szobába.

— A táncrendhez vannak olyan édes emlékek kötve, hogy maga csókolgassa? kérdé enyelgő hangon.

— Én . . . hogy . . . oh nem, én semmit sem csókoltam — akadozott az asszony.

— Nem csókol?

Ej, ej kedvesem, a hold nagyon is világosan süt.

— Igazán? Oh valóban!

— Igazán kíváncsivá tett, szeretném azt a kis papírt közelebről látni.

ezek kedvéért csináljuk az újságot. Bár figyelembe kell őket venni, mert hiába, ők a leglármásabbak és néha nem az igazság, hanem a zaj irányítja a közvéleményt. A kotkodácsoló tyúk mindig felkölti figyelmünket, habár lármája nem mindig azt jelenti, hogy hasznos munkát mivel.

Mostanában éppen arról beszélnek ezek a „bátor“ urak, hogy mai napság milyen csendesesen viseli magát a függetlenségi párt és annak organuma: a „Szabadság“. Bezzeg a kormánypárt mozog. Minden hónapban összejövetelt tart s így ápolja egymásban az összetartozás érzését, a testületi szellemet. *A függetlenségi párt pedig alszik*, nem csinál semmit; pedig a pártgyűlés az országos képviselőválasztások lefolyása után elhatározta, hogy *párt-kört alakít*, mely minden hónapban egyszer összejövetelt tart. S a mi bűnünknek rójják föl, hogy a párt tagjait a „dermesztő álomból“ föl nem ébresztjük. Azt várnák tőlünk, hogy *támadjuk meg pártunk vezetőit*, de persze, becses uri nevük elhallgatásával a saját felelősségünkre.

Nincs kedvünk többé ebbe a játékba bemeni, mint belementünk a választások előtt, *a midőn lapunk összeülőkésbe jött a párt vezetőségével*.

Hibáztatnak bennünket, hogy nem gorbáskodunk s nem rontunk ádáz dühvel mindeknek, a mi létezik. Hirlapírói mulasztásnak tartják azt is, hogy *Lánczi Leó*nak az ipar-testület bálján történt *pillanatnyi elgyengülését* elhallgattuk, a helyett, hogy azt az érdekes esetet annak rendje és módja szerint kiszíneztük volna. No, már engedelmet kérünk, ilyen izléstelenségekre senki kedvéért nem vetemedünk. A kinek ez a kenyere, az keressen hozzá szalonnát máshol, de ne nálunk.

Vannak azután műkritikusok. Vannak *netgazdászok, terménykereskedők* a kik, különben

— Minő papírt? én igazán nem tudom, miről beszél.

— Azért reszket, mert nem tudja? Most már látni akarom azt a levelet!

— De . . .

Férj sápadtan: Ideadja-e azonnal, tudni akarom, kiért reszket.

— Nem adom, nem adhatom! és arczát kezeibe rejti.

— Hát bevallja, hogy hűtelen, hogy mést szeret?! a nevét, a nevét akarom tudni!

A zokogó asszony remegő kezéből a levél földre hull.

— Hah! itt van, megvan! s a mint tekintetét vadul feleségére ráveti, látja, hogy teste reszket az erős zokogástól.

— Nem ösmerem az írást, bizonyosan az a nyomorult firka és mohón olvasni kezdi:

„Egyetlenem! Drágám! Nagyon, kimondhatatlanul boldog vagyok, mióta nemcsak hiszem, hanem tudom is, hogy szeretsz. (Oh! elfuló lélekzettel olvas tovább.) mióta tudom, hogy épp oly drága vagyok szivednek, mint te az enyémnek. Szeress édes, ezután is szeress! de ne titkold többé, hanem bizonyítsd be a napnak minden órájában a te szerető kis feleséged: Klárikád előtt.“

— Mi ez?

— Ez kedves férjem, — mondá Klárika kicsattanó nevetéssel — egy kis tréfa, bebizonyításul annak, hogy maga is tud féltékeny lenni és hogy ereiben vér folydogál és nem langyos limonádé. És én ennek nagyon nagyon örülök!

A férj megkönnyebbülten sóhajtott fel.

— Rossz gyermek! mondá és magához szoritotta a kaczagó boldog asszonyt.

schneiderék, a mennyiben kritikájok irányát a becsületes *olló* adja meg. Egy *igazi* terménykereskedő jegyzékkönyvecskéjéből nem olvashat ki *ma* olyan adatokat, a melyeket ezelőtt *három esztendővel* mindnyájan olvastunk a kormánypárti lapokból. Hanem *Schneider* ur, a ki *Szemere* Attila védelmére a „Borsodmegyei Lapok“ tegnapi számában — mint terménykereskedő — szállt sikra, ilyen ócska adatokkal és számokkal traktált meg bennünket s a t. olvasó közönséget.

A *Soltész-Lichtenstein-Sugár*-féle nagy polemiából tudjuk, hogy ugyanazon *igaz* számoknak különféle csoportosításából milyen más konzekvenziát lehet levonni. Vajjon mi történnék akkor, ha mi a *Schneider* ur *hamis* számaint szednők pásmába? Ezzel a haszontalansággal azonban már csak azért sem foglalkozunk, mert minden józaneszű ember tudja, hogy *az eladónak mindig csak javára szolgál az, ha több vevője van*. *Schneider* ur tökéletlen számaival pedig azt a tökéletlen tételt igyekszik bebizonyítani, hogy *veszedelmes az eladóra, ha több vevője akad*.

Tessék ezt megpipálni!

A magyar buzának a mostani szerencsétlen *közös vámterület* mellett persze nehéz piacot teremteni a külföldön. Állítsuk föl csak a *külön vámterületet*, majd másképpen fognak festeni akkor a *Schneider* ur ócska számai is. Végtére is megdönthetetlen igazság az, hogy azok, akik a közös vámterület mellett megvették eddig a magyar buzát, meg fogják azt venni ezután a külön vámterület mellett is.

Igazán mulatságos egy jegyzéke van *Schneider* urnak. Azt mondja, hogy a magyar buza csak akkor versenyképes a világpiacra, ha legalább is 3—4 forinttal olcsóbb, mint a külföldön. Hát miért kell ennek a mi buzánknak oly isszonyu olcsónak lenni? . . . Erre a kérdésre a közönséges bölcsesség hallgat a felelettel. Hiszen úgy a schweiczi népnek, mint az osztrák sógornak is van ám annyi magához való esze, hogy nem vásárol sem Párisban 9 frt 50 kros, sem Frankfurtban 8 frt 59 kros hitvány buzát, hanem megveszi 7 forintért a finom aczélos magyar buzát még akkor is, ha vámot kell utána fizetnie.

Ennyit a buzáról.

Schneider ur, mint terménykereskedő az irodalomba is belekontárkodik s azt mondja, hogy nem *Petur bán* kiáltott így föl: „Nem boldog a magyar“; hanem — mint a kis leánya állítja — *Tóth Kálmán* egyik költeményében fordult elő ez a felkiáltás. Lám, milyen nagy felfedező ez a t. *Schneider* ur! Csak azon csodálkozunk, hogy ő, a ki hétköznapokon tizennégy, vasárnap pedig huszonkét lapot olvas el egyhuzomban, nem olvasta a lapokból, hogy ezt a felfedezést nem az ő kis leánya, hanem maga *Szemere* Miklós tette, a tiszteletére rendezett lakomán. Annak pedig nemsokára már két hete lesz.

No, de hát ezen ne csodálkozunk. Vannak emberek, a kik *sokat* olvasnak, de *kevés* értenek. Hogy is mondja az írás? „Némely magok pedig esnek a kösziklára és nem hajtanak ki“.

Szemünkre vetik, hogy mi mindig csak nagy tervek, magas eszmék szolgálatában állunk, az anyagi ügyek és gazdasági kérdések bírálását nem tesszük lapunk fel-

adatává. Hát erre nézve legelőször is az a megjegyzésünk, hogy ez nem áll. Mi minden napirendre került ügyhöz — legyen az közművelődési, közgazdasági, pénzügyi, tanügyi vagy bármely közügy — lelkiismeretesen hozzá szólunk. De persze, mi mindentudók és mindeplátók nem vagyunk. A ki valamit lát vagy tapasztal, tessék megírni és beküldeni. Mi majd gondoskodunk arról, hogy az napvilágot lásson.

Egyébként az adott körülmények határozzák meg, hogy egy lap, mely a közügyet szolgálja, minő módon teljesítheti legjobban hivatását. Nekünk nincs időnk arra, hogy minden apróbb bál- vagy táncmulatságról hasábszámra beszéljünk. A mai viszonyok arra utalnak bennünket, hogy — *alkossunk!*

Abban az óriási munkában, mely *Miskolc* város előhaladását jelzi, azokban az alkotásokban, melyek a lakosság szellemi és anyagi jólétét előidéztek, oroszlánrész illeti a helyi sajtó organumait s azok között lapunkat is. Ezt nem igen szokta senki, annál kevésbé a kritikus urak elismerni és emlegetni.

Sokat irhatnánk erről a tárgyról. Panaszkozhatnánk is, dicsekedhetnénk is. Egyik sem kenyérünk. Hagyjuk ezt azoknak, a kiknek nincs másból, csak ebből élni valójuk.

Minden gáncs, megjegyzés, bírálat daczára vagyunk és leszünk azok, akik eddig voltunk: *feladatunk há teljesítői*.

A mi feladatunk pedig hazánk függetlenségre törekvésén kívül az, hogy *városunk és vármegyénk ügyeit tőlünk telhetőleg munkáljuk és előmozdítsuk*.

H I R E K.

— **Az ev. ref. főgimnázium** régi épületét *Soltész* Nagy Kálmán polgármester csütörtökön délben szakértő építészekkel vizsgálta meg, alkalmasint azért, hogy azt a város valamely célra megvásárolja. Igen helyes gondolat. A városnak ilyen épületre mindig szüksége lehet. Mi már régebben ajánlottuk, hogy az az épület a rendőrség elhelyezésére felette alkalmas.

— **A tanügyi kör felolvasó ülése** február 24 én délután 3 órakor lesz a református felsőbb leányiskola 3. számú termében. A felolvasó *Brósz* Károly polgári iskolai tanár, ki ezzel az alkalommal egy nagyobb művéből fog részleteket közölni, melynek czime *A rózsza története*. A mű nagy gondal, német és francia kútfők után van kidolgozva s azzal foglalkozik, hogy mi jelentősége volt a rózsának a különböző korokban és nemzeteknél. A kik ily aesthetikai tárgyak történeti méltatását hallani szeretik, azoknak élvezetes órát ígér a tanügyi kör választmánya, mely felolvasó után zárt ülést tart *Tóth* Pál előkléte alatt, hogy a márczius 15-iki programot megállapítsák.

— **A borsodmegyei orvos-gyógyszerészegylet** f. hó 22-én d. u. 5 órakor a szokott helyiségben rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Az orvosi kamarák felállítására vonatkozó, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur által véleményadás végett megküldött törvényjavaslat tárgyalása.

— **A miskolczi kereskedelmi és iparkamara** február hó 16-án tartotta ez évi első ülését *Radvány* István kir. tan. előkléte alatt. A közérdekű tárgyak sorából kiemeltük a következőket: A Kamara múlt évi tevékenysége főként a kiállítási ügyek által volt igénybe véve. De számos közérdekű ügyben is fejtett ki mukálkodást; így a *vidéki városok* szomszédos forgalmának megkönnyítése, az *iparfelügyelői* intézmény decentralizációja stb. érdekében. A múlt év kimagasló eseménye a Kamara palotájának

felavatása. Ujabb intézkedés tétetett a helyi iparnak a közszállításoknál való figyelembe vétele, kereskedő tanoncziskolák re-
visiója, kamarák portómentességi ügyében. A *magántisztviselők* sorsának biztosítása érdekében actiót indít a kamara, hogy a vállalatok alkalmazottaikat magántisztviselők orsz. nyugdíjgyesületénél biztosítsassanak. A *szegedi malmok* egyesületének bead-
ványa élénk és beható vitára nyújtott alkal-
mat. A Kamara évek óta sürgeti a vidéki malmoknak a fővárosokéival való díjszabási egyenlő elbánását. Ez ügyre vonatkozólag a Kamara most is melegen támogatja a vidéki malmok érdekeit, de nem támogatja azon kívánságot, hogy a *külföldi szén* behozatala megkönnyíttessék, hanem a hazai barna szénbányászat érdekében a szállítási díjtételek messze menő leszállítását kívánja, a mit a keresk. ministerium épen a Kamara felterjesztésére már két év előtt kilátásba helyezett. A *kisipari szövetséget* ügyében a Kamara sulyt helyez a vidék nagyobb önállóságára s lehetőleg mellőzni kívánja az állami kamatmentes kölcsönt. A kamara szintén fölir, hogy a *közszállításoknál* a hazai ipar érdekei megvédessék annál inkább, mert Ausztriában, bár irott rendelet nélkül, szándékosan mellőzik és zaklatják a kevésbé versenyképes háziipart.

— **A daláregylet köréből.** A miskolczi daláregylet márczius hó 28-án évi rendes közgyűlését tartja meg *Soltész Nagy* Kálmán kir. tan. elnöklete alatt. A február 13-áról elmaradt dalestélyét pedig márczius 13-án tartja meg koszorus daláregyletünk a „Korona” dísztermében. A dalestélyen több új és nagyszabásu kart fog bemutatni az egylet.

— **Tűzoltóink közgyűlése.** A miskolczi önkéntes tűzoltó-egylet évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében folyó évi február hó 21-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg *Horváth* Lajos elnöklete alatt.

— **Farsangi naptár.** A városunkban tartandó mulatságok, ünnepélyek és hangversenyek sorrendje a következő:

- Február 20. Könyvnyomdászok bálja a Seper-szálloda dísztermében.
- Február 20. Az ág. evang. nőegylet teaestélye a „Koronán”.
- Február 21. A miskolczi csizmadia-ipartársulat zártkörű tánczestélye a „Korona”-szálloda dísztermében.
- Február 27. A miskolczi építő ifjuság zártkörű tánczvigalma a Korona-szálloda dísztermében.
- Február 28. Az alakulóban levő miskolczi mezőgazdák társas egyletének zártkörű tánczvigalma a Korona szálló dísz termében.
- Márczius 6. Kinszky Károly tánczpróbája a Korona-szálloda dísztermében.

— **A mai bál.** Ma este fog a Seper-teremben nagy fényvel és pompával bemutatkozni az idei farsang premiérje, a *Könyvnyomdászok bálja*. Premiére lesz ez a szó teljes értelmében, mert Miskolczon nyomdász-bál még nem volt, másrészt pedig a derék és buzgó rendezőség oly kedves és kellemes meglepetést tartogat a hölgyek részére, hogy ez a meglepetés is ujdonságszámba mehet és bizonyára nemcsak muló szenzációt fog kelteni, hanem a bálrendezői körökben utánzókra is fog találni. Az előkészületekből ítélve, jóstehetség nélkül, már előre megírhatjuk, hogy az első miskolczi nyomdász-bál lesz az idei farsang legsikerültebb bálja. Az egész intelligens közönség nagy rokosszenvvel, sőt mondhatjuk örömmel fogadta a hirt, hogy a derék nyomdászok, a kik egész életüket a művelődés és a felvilágosodás szolgálatában töltik el, bált rendeznek és ugyszólván magáévá tette a nyomdász-bált. A tulajdon-

képen bálrendezők tehát a nyomdászok lesznek, de a főrendezést maga a város intelligens közönsége vette a kezébe. Arról pedig, hogy a leányok és asszonyok körében mily forrongást és mohó érdeklődést keltett a ma esti bál, arról hasábotkat lehetne tele írni. . . Szóval, a ki a ma esti bálról a referátát megírja, szedje össze nyelvünk minden dicserő jelzőjét, mert mindre szükség lesz, hogy hü képét adja a bálnak.

— **Miskolczi felső kereskedelmi iskola.** F. hó 16-án ifjusági zeneestélyt rendezett a miskolczi felső kereskedelmi iskola a „Korona” dísztermében. A zeneestély igen jól sikerült, a miért dicseret illeti a derék közreműködőket, nevezetesen Knoblauch Margit, Mihalovics Margit és Kaffka Ibolyka urhölgyeket és Markó László, Simko Gusztáv, Hegyi Andor, Scholcz Géza és Doru Jenő urakat. Az előadást táncz követte

— **Válogatják a legények elejét.** Nehány kurta hét mulva kezdetét veszi mindenféle a sorozás és a bennmaradt legények nemzeti színü pántlikát kötnek a kalapjukra és végig danolják az utcákat, hogy: „Hármat rikkantott már a rigó, nem parancsol nekem a bíró! aztán kissé alantabb hangon tiszteletteljesen erősíti, hogy de parancsol *Ferencz Jóska*, a császár, mert annak ekzerciroz, meg annak szalutál majd a bakagyerek, meg a huszárlegény. A miskolczi illetőségű hadkötelesek holnap reggel 9 órakor fognak *sorsot húzni* a városházán. Attól függ: melyik legényt sorozzák majd be *három* esztendőre, melyiket *kettőre* a honvédséghez s melyiket két kurta *hónapra* a póttartalékba.

— **Műkedvelői előadás.** A mező-kere-ztesi iparosok folyó 1897. évi február hó 27-én a nagyvendéglő termében az olvasókör javára zártkörű tánczvigalommal egybekötött műkedvelői előadást rendeznek, mely alkalommal színre kerül: „*Vadrózsa*” vagy az „*Uztorás halála*”. Színmű 3 felvonásban. Irta: *Csiky Gergely*.

Személyek:

Özv. Halainé: Fekete Lidike k. a. Klára, leánya: Kövér Terike k. a. Kapor István, gazdag tőkepenzes: Simegi Béla ur. Koncz Lőrincz, zugügyvéd: Dobi Lajos ur. Fodor Lajos, csendbiztos: Fekete Imre ur. Boglár Bálint: Seres Tamás ur. Sarga, segédtanító: Csepregi József ur. Kapor Miska, borbély: Varga József ur. Búsa Péter, megyei igatató: Szücs Károly ur. Körösiné, Halaiék rokona: Nyíri Zsófia k. a. Váji, vizsgálóbíró: Csendom Károly ur. Juczi, Ferkó, Kapor István szolgálatában: Fekete Lidike k. a., Csendom Károly ur. Vasuti állomási főnök: Szücs Károly ur. Vasuti portás: Simegi Béla ur. Törvényszéki orvos: Szücs Károly ur. Róza, Ilus, iskolás leányok: Barta Mariska k. a., Gulyás Margitka k. a.

Kezdeté este 7 órakor. Belépti díj személynként I. és II. sorszék 70 kr, a többi sorokban 50 kr.

— **A palatáblák alkonya.** T. olvasó, aki zsege ifju korodban oly sokszor irtad le palatáblára azt a különös tény, hogy „*ede ír, cim, cicu, uccu, uri, cim, ede él és lehel, mari ri*” s bizonyos őszinteséggel konstataltad, hogy „*levesem meleg, de nem édes*”, ejts egy könyvet e sorokra, mert ifjuságod legszebb emléke, a griffi és a palatábla aligha mindörökre be nem vonulnak a történelem csarnokaiiba. Kegyetlen, rossz szívü paedagógusok ugyanis visszavonhatatlanul elhatározták, hogy a palatábla együgyü találmány, mert a gyermek ugyszólván háromszor kénytelen megtanulni az írást a mostani tanulórendszer mellett: griffivel, czeruzával és tintával. És józanul azt kérdik: miért nem adnak mindjárt a legelső hónapokban pennát az iskolás gyermek kezébe? A német iskolákból már legközelebb véglegesen kiküszöbölik a palatáblát. Olaszországban pedig már régóta szakítottak az ósdi rendszerrel s mindjárt tollra, tintára fogják a

kis hatesztendős nebulót. Nem-e valószínű, hogy a magyar diákoktól is mihamarabb elveszik a palatáblát? Fakeretes kis tábla, czifra papirosba burkolt hegyes griffi, ifjuságunk feledhetetlen emlékei, fájó melankolikus sóhajtás kísér benneteket a szomorú ösvényen, a melyen annyi édes hangulatunk tűnik el föltámadhatatlanul minden nap. . .

— **Pénzhamisító szövetséget.** Lukács szerencsi csendőrőrmester nyomára jött egy pénzhamisító bünszövetkezetnek. A nyomban megindított vizsgálat szálai ide Miskolczra vezettek és itt Lukács József csendőrőrmester, Tako Sándor és Farkas József helybeli derék rendőrbiztosok támogatása mellett kinyomozta az egész bünszövetkezetet, melynek tagjait — az egy szökésben levő Menyhért István gépgyári munkás kivételével — le is tartóztatták. A letartóztatottak nevei a következők: Biró István, miskolczi lakos czipész-mester. (lakik Alsó Szirma-utca 50. sz. alatt). Hegedüs Andrásné, Stefan Istvánné és Biró Istvánné. A hamisítók előbb forintokat gyártottak, de ezek nem jól sikerültek és így nem voltak forgalomba hozhatók. Ellenben a hamis koronások egészen jól sikerültek és ezekből közel 1500 darabot már forgalomba is hoztak. A nyomozat nagy erélyvel folyik.

— **Alapos oktatás felnőtteknek!** Az egyszerű és kettős könyvvitelt, kereskedelmi levelezés és számvetést, szép-és helyesírást, valamint a váltóismét a legujabb gyakorlati és könnyű felfogásu tanmódszerem alapján **minden irástudó nálam**, ugy magyar, mint német nyelven a **legrövidebb idő alatt alaposan megtanulhatja.** Spronz Dávid, néptanító. Lakik: *Kis-Hunyad-utca 64. sz.*

— **Üzleti jelentés.** Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy Budapest, IV. ker., Váci-utca 16. szám alatti üzletemet hallatlan házbérfelemelés folytán f. é. február hó 1-től kezdve ideiglenesen megszüntetem. Fennálló virágasztal-, ugyszintén másféle *növény-diszítések*et, *csokrokat*, *koszorukat* stb. továbbra is VII. ker., Gizella-uti kertészeti telepemről fentartom; és igyekezni fogok e tekintetben a nagyérdemű közönség pártfogását a jövőben is kiérdemelni.

Egyidejűleg az irántam tanusított eddigi nagymérvű bizalomért hálás köszönetemet nyilvánítva, maradok

tisztelettel
Szelnár Vilmos,
mű- és keresk. kertész Budapest, VII.,
Gizella-ut 45-47.

S z i n h á z.

Sarah Bernhard egy szép napon elment sétálni a párisi boulevardokra és a Magazin du Louvre kirakatában meglátott néhány olyan toalettet, a melyre azt szokás mondani, hogy: *költemények*.

Mint hogy pedig ezek a költemények a világ legsoványabb és legzseniálisabb színművésznőjének roppantul megtetszetek, tehát elment. . . Victorien Sardou mesterhez és megbizta, hogy *szabjon* neki azokhoz a ruha-költeményekhez egy megfelelő szerepet, olyant, a melyre azt szokás mondani, hogy: *testre szabott szerepek*.

A nagy mester hűségesen eljárt megbiztatásában és szabott egy olyan szerepet, hogy Sarah Bernhard teljesen meg lehetett azzal elégedve.

A hitelességért ugyan nem vállalunk garantíát, de a valószínűség nagyon mellette van, hogy „Toska”, — mely kedden *Makó* Aida jutalmául színpadunkon előadatott — körülbelül így születhetett.

Meg volt ebben a drámában minden, a mi Sarah Bernhard híres művészetének erősségeit

teszi: féktelen, tomboló szerelem, lángoló gyilkos gyűlölet, reszkető féltékenység, universális kacérság és végül meghalás, ez azonban már a színpalak mögé szorult, mert Sarah ezuttal okvetlen a tengerbe akart ugrani.

Szives készséggel és örömezt elismerjük, hogy *Makó Aida*, — kit a színpadra történt kiléptekor zajos, lelkes tussal és valóságos virágerdővel fogadtak, — mély tanulmány tárgyául tette a nagy szerepet és helyes fel-fogással, művészi bravúrral mutatta be. Szép színpadi alakja, bájos arca és csengő, minden érzelmekifejezésre alkalmas hangja, hatalmasan támogatta játékának intellektuális részét. E szerep után mi is szeretnők *Makó Aidát* gyakrabban látni a színpadon nagyobb szerepekben. A többi szereplők, nevezetesen *Sándor Emil*, *Könyves Jenő*, *Miklóssy Ilona*, *Németh János* és *Sarlay Kornél*, mindannyian derekasan hozzájárultak a szép siker kivívásához. A rendezés is kifogástalan volt.

*

— **Galyassi Paula jutalomjátéka.** Jövő kedden, vagyis e hó 23-án lesz *Galyassi Paulának* a jutalomjátéka, mely alkalommal színre kerül Rip-Van Winkle. Tekintve azt a nagy és osztatlan szeretetet, melyben a közönség *Galyassi Paulát* részesíti és a melyet ő helyes mértékben meg is érdemel, bizton számíthatunk rá, hogy a jövő keddi jutalomjáték nagy sikerrel fog járni és a közönség buzditás nélkül is el fog jönni kedvencének jutalomjátékára.

El Krétába . . .

Rendkívül harczi és puskaporos most a hangulat. Mintha a Bálint-napi lármás veré-
bek is elfelejtették volna verébszerelmük édes nótázásait, olyan rikoltva szól az éne-
kük, bizonyosan harczi dalokat énekelnek ők is . . .

És a lapok hasábjain a szenzációs hadi hírek együtt teremnek a tavaszi gombákkal . . . A vezércikkében patakzik az ártatlan sfakióta-vér — megjegyzendő, hogy ezek a krétai görög szabadságvitézek rendkívül nagy kecsketolvajok ám — és szinte látjuk, halljuk, hogy a karsu minarétek erkélyeiről miként üvölt a birka husszagu imán a muzulmánok bölcs s fanatikus népéhez imigy, tüzelve azokat:

— Barátain, muzulmánok! Fegyverbe a kereszt ellen . . . A görög vitéz mind elrabolja a ti szép, a ti derék, a ti értelmes kecskéiteket, a melyek oly karsuk, mint a Libánon czédrusai, melyek néznek Damaszkus felé. Barátain! Muzulmánok! és ti eltűritek azt, hogy a görög egye meg a kecskét, mint mikor a miskolczi szabadelvű pártiaknak kortes-vacsorát adott *Lánczi Leó* és *Szemere Attila* és megették a macskát. Hát ti ezután csak szárazon akarjátok élvezni a szent piláfort, ezt a rizksásából készített nemzeti szent eledelt, melyet pedig apáitok, szép-apáitok Omár Kalifa, a Khon és fia czég kül és beltagjai, sőt maga a nagy prófé-tánk Mohamed is kecskehussal élvezett? . . .

És e gyújtó, hevitő szavakra gátat szakított a vértenger, melynek hullámai egész Miskolczig felverődtek, hol hivatottak, nem hivatottak csupán görög-török háborúról, az

európai nagy hatalmak bonyodalmairól beszélnek, mozgósítva ezredeket, gazdátlan balkáni koronákat osztogatva egymásnak az asztal- és vadásztársaságok mindama tagjai a borközi állásban, a kik valaha tituliert gefreitek voltak s a kik a szedáni győző III-ik Napoleon módosított szavai szerint most már bornyujokban hordják a káplárbotot . . .

És a tartalékos tiszturak a kardjaikat köszörültetik, a „Blau Inigó és társa“ czég daliás könyvvezetője, ki különben a bab és prófunt manipuláns tiszti gárdához van beosztva, már napok óta egyébről nem beszél a kávéházban, mint az agyuiról, — csak talán nem babbal tölti azokat is? Hogy a kávéházak ijedős képű vendégei, fogaikat összevaczogtatva izzadnak és sóhajtoznak ilyen vitéz férfit látására, ki, ha a lapokban irt mozgósítás elkövetkezik, hivatva lesz kompániájával együtt aratni a legszebb hadi babérokot — a babér tudvalevőleg igen kellemes izt ad a savanyu bab-czuspeiznak — de ki titokban lehet, a nagy vitéz, maga is valami büvös bájos golyót fogdosó Dowe pánczélről álmodozik?

Hanem egyik-másik virágos ablakos házbán az ezüst pánczélként tapadó miederke alatt, mely kitűnő minőségben kapható *Dancz Józsefnél* is, — e miederke alatt meg-megkoppan fájdalmasan a szivecske és a szöszke leány, barna leány — az asszonyoknak már inkább tiltott — elszomorodik. bánatos lesz a kedves arca, hisz ép a lapok irták, hogy mozgósítják a regimenteket, óh azok a csunya görögök, törökök, akkor eiviszik a tiszturakat mind, a kik pedig olyan snajdigul tudnak tánczolni, meg kúrálalni is, hej akkor lesz csak igazán sok kis leány árva? . . .

Szóval nagyon harczi, puskaporos a hangulat. Mindenütt csatariadók zengenek, a hol a 34. vagy 60-ik gyalogezred tartalékos gefreiterjei vannak. Dudolgatják gyalogos vitézi buzgalommal és szabadelvű irányzatu lelkes lelkes felhevüléssel:

Maradt itthon kettő, három nyomorult, . . .
Rátok lányok még az ég is beborult . . .

Hej! bizony be is borul, ha csakugyan mozgósítani fogják a regimentet . . .

Paulus-

Körösvény.

Lajkó Gizella szegedi születésű és illetőségű cseléd Glück Henrik miskolczi lakos szolgálatából f. év január 26-án eltávozott s azóta nyomtalanul eltűnt.

Személyleírása következő: Termete: közép, kora: 17 éves, arca: kerek, barna, pírós, szeme: sárga, haja: fekete, szemöldöke: fekete, orrának jobb oldalán kis csomó van, miáltal kissé ferde, szája: rendes. Ismertetőjele: jobb lábán térden alól nagy sárgafolt.

Miskolcz, 1897. február hó 17 én.

Horváth, alkapitány.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kontz Miklós.

Lapszerkesztő és kiadó:

Ruttkay Menyhért.

Főmunkatárs:

Huberth János.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Az 1897. év tartamára megválasztott iparhatósági megbizottak között a vizsgálati teendők az 1897. évre a következőleg osztattak be, jelesen:

1. Az iparhatósági és ipartestületi könyvek vizsgálatát Bródy Gyula és Erdey Kálmán iparhatósági megbizottak fogják teljesíteni.

2. Az iparos tanonc-iskolák látogatásával Fekete Sándor és Papp Lajos iparhatósági megbizottak vannak megbízva.

3. A gyárak megsejmlélését Brann Gyula és Hartmann Mór.

4. A végeladások ellenőrizését Kálmán és Dick Mór iparhatósági megbizottak teljesítik.

5. A műhelyek vizsgálatát pedig a megállapított VII kerületben a következő iparhatósági megbizottak és pedig:

az I. kerületben Gedra János és Bodnár Lajos.

II. kerületben Korányi Boldizsár és Beer Jakab.

III. kerületben Árvay Dániel és Koch Károly.

IV. kerületben Altstädter Salamon és Antal András.

V. kerületben Homer József és Boros Gyula.

VI. kerületben Kardos Arnold és Kis László.

VII. kerületben Demeter Pál és Cserer Ferencz.

Ezen beosztás a nmltsgú földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium 9909/885. sz. körrendelete értelmében köztudomásra hozatik.

Miskolcz, 1897. február 9.

A városi tanács, mint iparhatóság.

Soltész Nagy Kálmán,
polgármester.

Pályázati hirdetmény.

Néhai Hegedüs Gyuláné, szül. Bakos Julianna egy 3000 frt, azaz háromezer forintos alapítványt tett, mely alapítványnak évi kamatait oly miskolczi tisztességes polgári családból származott, jó erkölcsű, nemre és vallásra való tekintet nélküli kifogástalan egyén nyerheti el kiházásitási díj gyanánt, ki alapítványt tevő halálának havában, akadályok nem létében lehetőleg halála napján vagyis évenként április hó 2-án megy férjhez vagy nősül.

Ezen alapítvány kamataira nézve előnyben részesítendők első sorban Dávid József miskolczi lakos eszmadia mester, továbbá Glatler Vilmos miskolczi lakos vattagyáros és néhai Fried Dávid szintén miskolczi lakos, ügyvéd vérszerinti rokonai. Árvak nem árvákkal szemben előnyben részesülnek.

Az alapítvány kezelése Miskolcz város tanácsára bízott és a pályázatra való kihirdetés után beérkező folyamodványok feltett is alólírott városi tanács határoz.

Felhivatnak tehát mindazok, a kik magukat a néh. Hegedüs Gyuláné, szül. Bakos Julianna alapítványa kamatainak elnyerésére jogosítva érzik, hogy felszerelt folyamodványaikat, a házasság megkötését igazoló anyakönyvi kivonattal, bezárólag f. év ápril hó 30-ik napjáig Miskolcz város tanácsához nyujtsák be.

Miskolcz, 1897. február 16.

Soltész Nagy Kálmán,
polgármester.

